

AVONTUURLIJK SPELEN

Febe Delobelle, Jette de Jonge, Tessa Lepa, Klara Verstavel, Fleur Monseré, Rune Vincke

WIE ZIJN WE?

Febe Delobelle (Orthopedagogie)

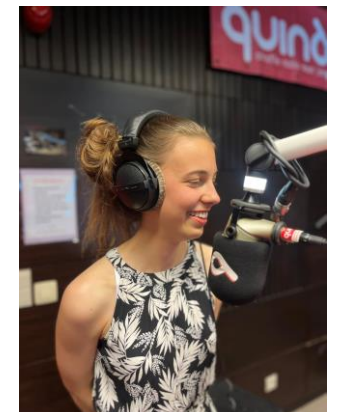
Jette de Jonge (Orthopedagogie)

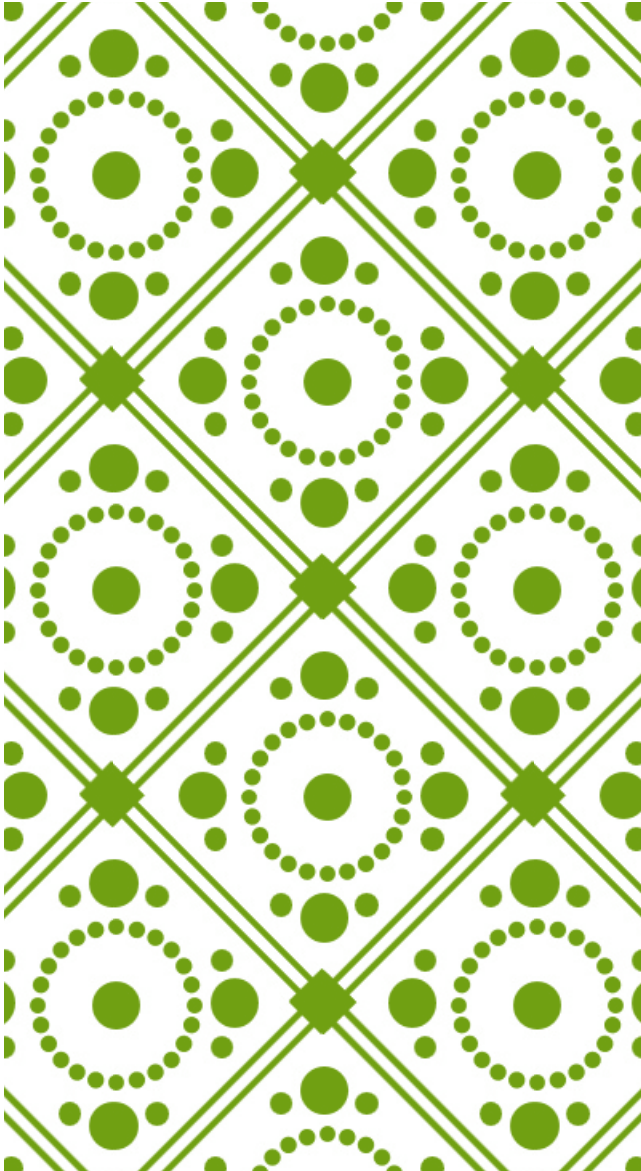
Tessa Leppla (Sociaal Werk)

Fleur Monseré (Orthopedagogie)

Klara Verstavel (Orthopedagogie)

Rune Vincke (Sociaal Werk)

1. Literatuurstudie
2. Probleemstelling
3. Onderzoeksvragen
4. Onderzoeksmethode
5. Onderzoeksresultaten
6. Aanbevelingen
7. Eindproduct

INHOUDSOPGAVE

LITERATUURSTUDIE

1. LITERATUURSTUDIE

1.1 WAT IS AVONTUURLIJK SPELEN (AS)

- Definitie
- Risico vs gevaar
- Categorieën

Snelheid

Hoogte

“Gevaarlijke”
voorwerpen

“Gevaarlijke”
plekken

Stoeien

Uit het zicht

1. LITERATUURSTUDIE

1.2 VOORDELEN

Kinderen	Maatschappij
<ul style="list-style-type: none">○ Motorische ontwikkeling○ Cognitieve ontwikkeling○ Sociale ontwikkeling○ Emotionele ontwikkeling○ Gezondheid	<ul style="list-style-type: none">○ Behoefte aan vrij spel○ Samenwerkingsvaardigheden○ Creativiteit○ Minder pesten

1. LITERATUURSTUDIE

1.3 DREMPELS

kinderen

Drempels

1. Mogen, ik mag het.
2. Willen, ik wil het.
3. Durven, ik durf het.
4. Doen, ik doe het.

Ouders

- **Onderzoek ESI**
- **Angst**
- **Media**
- **Eigen bezorgdheid**

1.LITERATUURSTUDIE

1.3 DREMPELS

Professionals

- Druk ouders
- Gebrek tijd en ruimte

Maatschappij

- Verkeer
- Veiligheid
- Gebrek aan groene ruimtes
- 'Bubble-wrap generation'
- 'Intensief ouderschap'
- armoede

1. LITERATUURSTUDIE

1.4 WETTELIJK KADER

Risicoanalyse

Wat?

- Gevaren vaststellen
- Evalueren van de gevolgen van de risico's

Wie?

- Eigen/ externe preventie adviseur, risicoanalist, Uitbater...
- Hoe vaak en wanneer?
- Éénmalig met periode controles
- Voor de opening
- Elk speelelement en gehele terrein
- Plaatsing nieuwe elementen

PROBLEEMSTELLING

2. PROBLEEMSTELLING

2.1 EXPERTISECENTRUM SOCIALE INNOVATIE

The diagram consists of three light green rounded rectangular boxes arranged horizontally. Each box is partially overlapped by a darker green rounded rectangular shape behind it, creating a layered effect. The boxes are connected by thin, light green lines that form a continuous path between them, suggesting a flow or relationship between the elements.

Tendensen

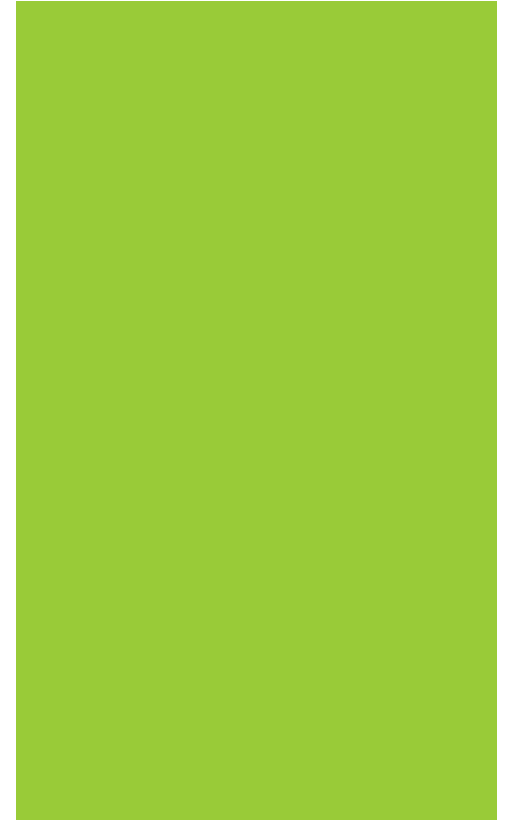
ECSI

Opdrachtgever

2. PROBLEEMSTELLING

2.2 REEDS VERRICHTE ONDERZOEK

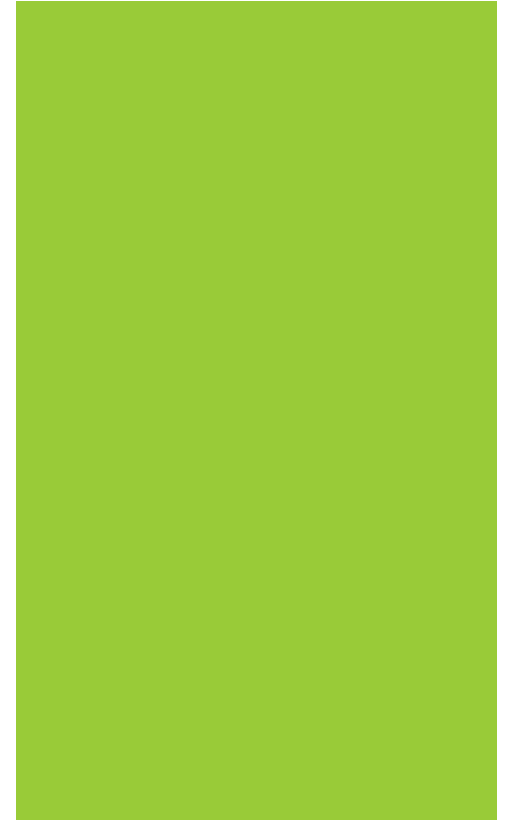
- Praktijkgericht onderzoek
 - 'Avontuurlijk spelen' bij kinderen. Is dat allemaal wel verantwoord!?'.
 - Drempels ouders
 - Audiovisuele tools

2. PROBLEEMSTELLING

2.3 DOELSTELLINGEN

- Literatuurstudie
- Interviews
- Inspiratiegids
- Presentatie

The background of the slide is a repeating geometric pattern in shades of green. It consists of a grid of diamonds formed by double lines. Inside each diamond, there are concentric circles and smaller dots, creating a complex, textured effect.

ONDERZOEKSVRAGEN

3. ONDERZOEKSVRAGEN

3.1 CENTRALE ONDERZOEKSVRAAG

‘Op welke manier kunnen we het draagvlak bij professionals in West-Vlaanderen rond avontuurlijk buitenspelen bij kinderen van zes tot twaalf jarigen vergroten? Welke handvaten en tools kunnen we aanreiken om avontuurlijk buitenspelen in hun werking te implementeren?’

3. ONDERZOEKSVRAGEN

3.1 DEELONDERZOEKSVRAAG

- Wat is het huidige draagvlak van avontuurlijk spelen bij professionals in het werkveld?
- Wat betekent avontuurlijk spelen voor het werkveld?
- Hoe is de verhouding tussen groen en beton in de speelruimtes waar de respondenten actief zijn?
- Hebben leerkrachten, toezichthouders of directieleden uit het onderwijs over meer kennis en/of ervaring rond avontuurlijk spelen in vergelijking met respondenten actief in het jeugdwerk ?
- Welke drempels ervaren professionals om kinderen avontuurlijk te laten spelen?
- Vinden professionals die reeds een negatieve ervaring hebben gehad (met avontuurlijk spel) het belangrijker om in te zetten op veiligheid dan professionals die deze ervaring nog niet hebben gehad?

3. ONDERZOEKSVRAGEN

3.1 DEELONDERZOEKSVRAAG

- Wat is de invloed van eigen ervaringen van professionals uit hun kindertijd op de bereidheid om in te zetten op avontuurlijk spelen?
- Vinden vrouwelijke professionals het belangrijker om kinderen te leren omgaan met risicovolle situaties dan mannelijke professionals?
- Is er een gendersverschil bij het al dan niet ingrijpen bij risicovolle situaties?
- Welke voordelen van avontuurlijk spelen wegen het meest door bij professionals?

ONDERZOEKSMETHODEN

4. ONDERZOEKSMETHODEN

4.1 OBSERVATIE

- Sint-Paulusschool (Kortrijk)
- Freinetschool De Baai (Kortrijk)

4. ONDERZOEKSMETHODEN

4.2 ENQUÊTE

Kwantitatief
onderzoek

Jeugdwerk

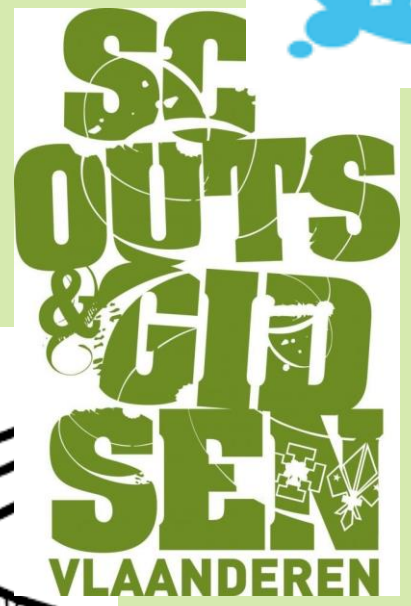
Lager
onderwijs

Google Forms

4. ONDERZOEKSMETHODEN
4.3 INTERVIEWS

hogeschool
VIVES

The background of the slide features a repeating geometric pattern in shades of green. The pattern consists of a grid of diamonds formed by double lines. Inside each diamond, there are concentric circles and smaller dots, creating a complex, textured effect.

ONDERZOEKSRÉSULTATEN

5. ONDERZOEKSRISULTATEN

5.1 AVONTUURLIJK SPELEN VOOR HET WERKVELD

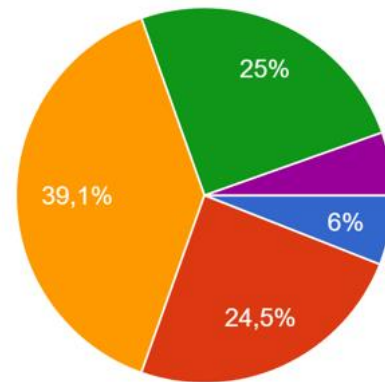
- Buiten
- Vrij spel
- Grenzen verleggen
- Risico (op verwondingen)
- Vuil worden
- Kampen bouwen
- In bomen klimmen
- Fantasiespel

5. ONDERZOEKSRISULTATEN

5.2 AVONTUURLIJKE SPEELOMGEVINGEN

Hoe ziet de omgeving waarin u met kinderen buiten speelt eruit? (Met 'groen' bedoelen we gras, struiken, bomen, zand, aarde, water... Met 'beton' b...elen we asfalt, tegels en andere verharde gronden)

184 antwoorden

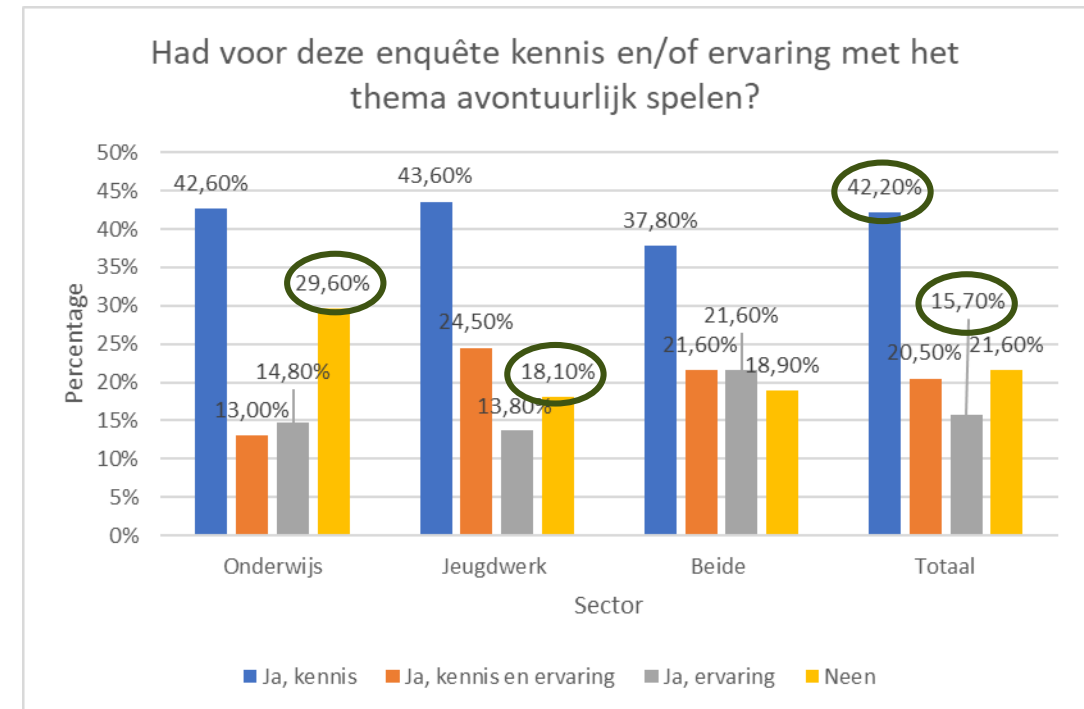

- Bestaat (bijna) volledig uit groen.
- Er is veel groen met enkele stukken beton.
- Er is een evenwicht tussen groen en beton.
- Er is veel beton met enkele stukken groen.
- Bestaat (bijna) volledig uit beton.

5. ONDERZOEKSRISULTATEN

5.3 VOORAFGAANDE KENNIS EN ERVARING

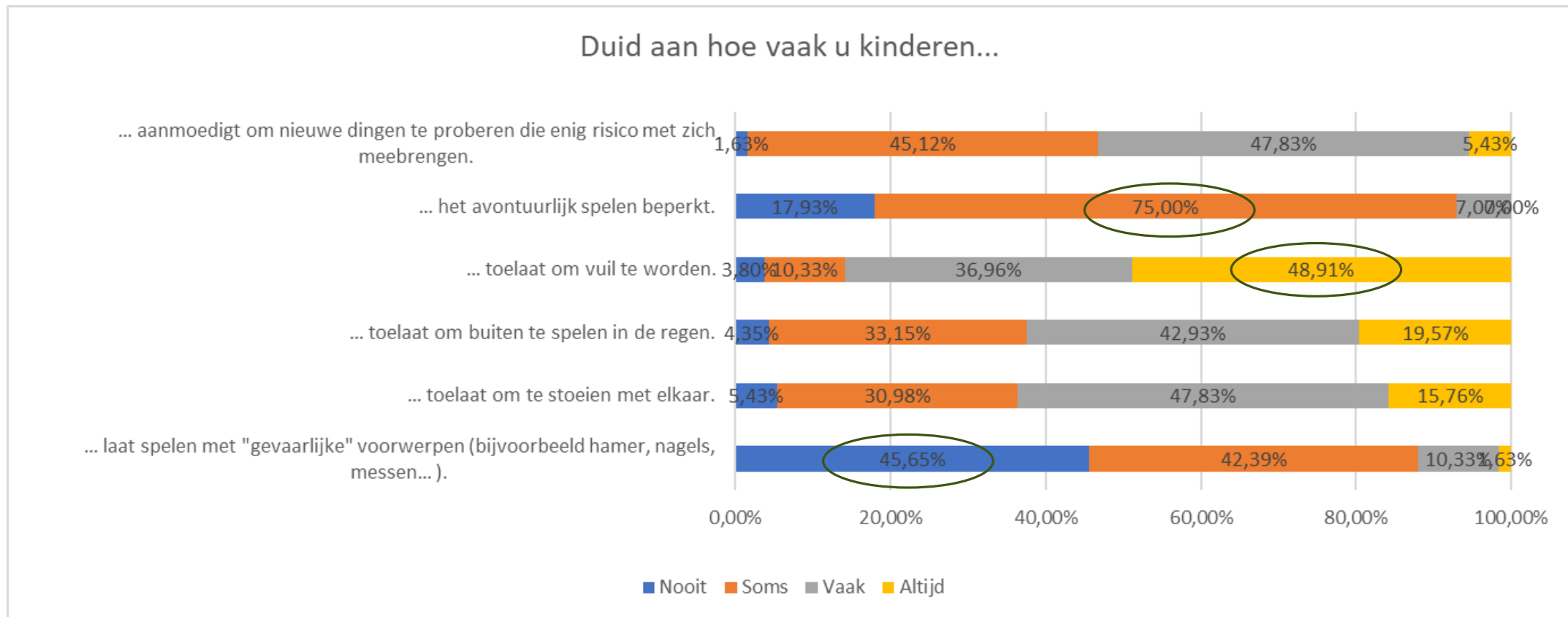
Lager onderwijs	Jeugdwerk
Leerkracht	Jeugdwerker
Directeur	Animator
Toezichthouder	Leider in de jeugdbeweging
Stagiair	jobstudent

5. ONDERZOEKSRESULTATEN

5.4 DREMPELS PROFESSIONALS

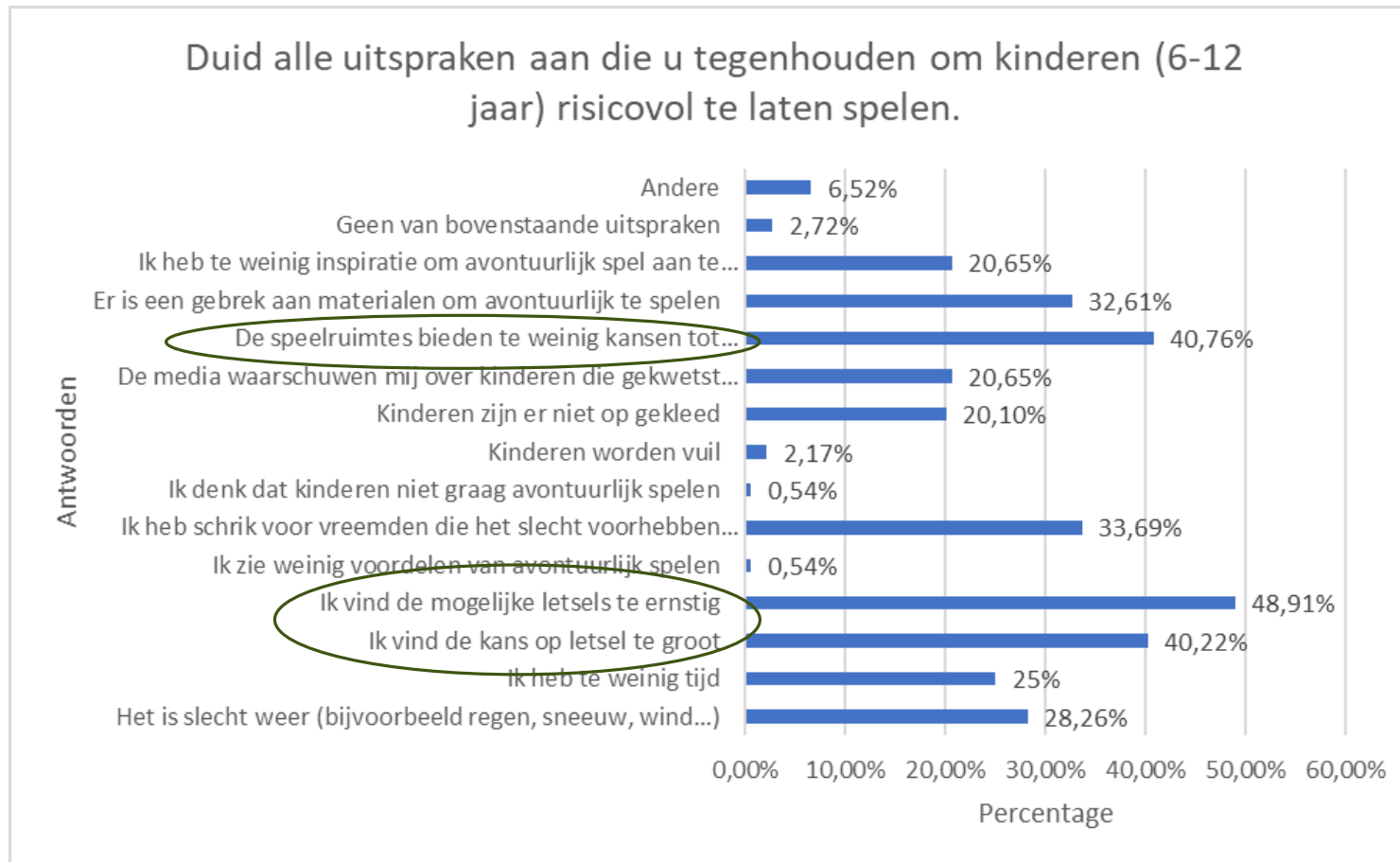
Mate waarin professionals avontuurlijk spelen toelaten

5. ONDERZOEKSRESULTATEN

5.4 DREMPELS PROFESSIONALS

Meest ervaren drempels

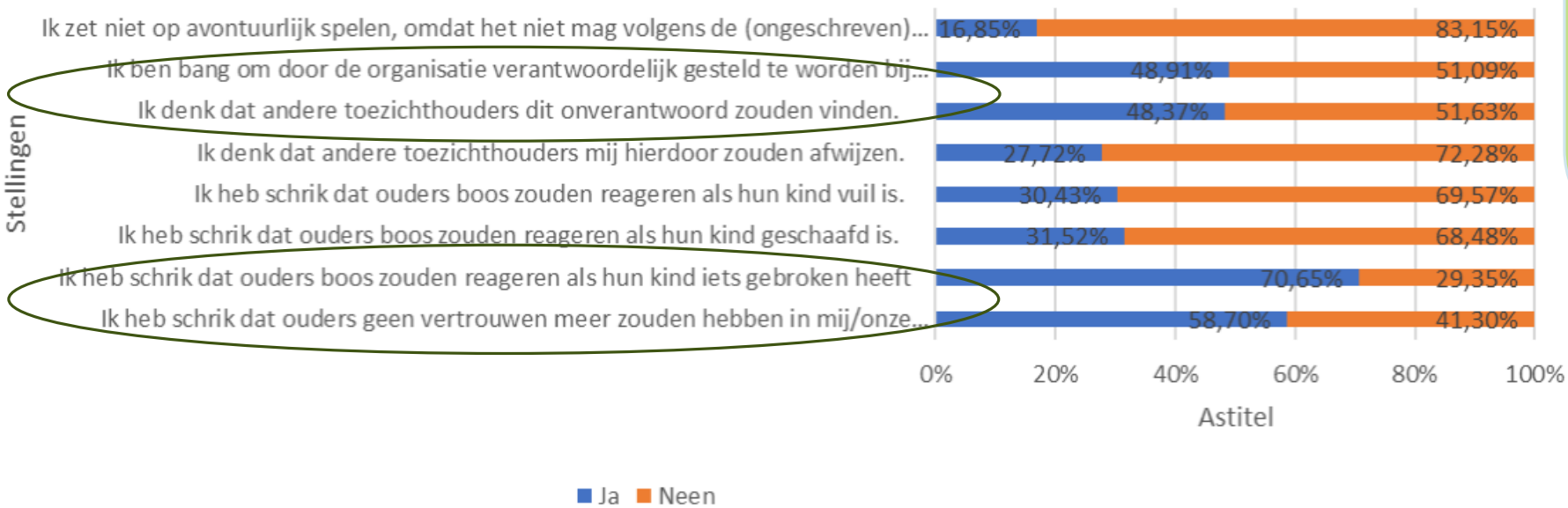
ouders

5. ONDERZOEKSRESULTATEN

5.4 DREMPELS PROFESSIONALS

Sociale drempels

Duid aan wat voor u van toepassing is.

Vergelijking Lager Onderwijs en Jeugdwerk

'Ik denk dat andere toezichthouders het onverantwoord zouden vinden'

LO > JW

'ik heb schrik dat ouders geen vertrouwen meer zouden hebben...'

LO > JW

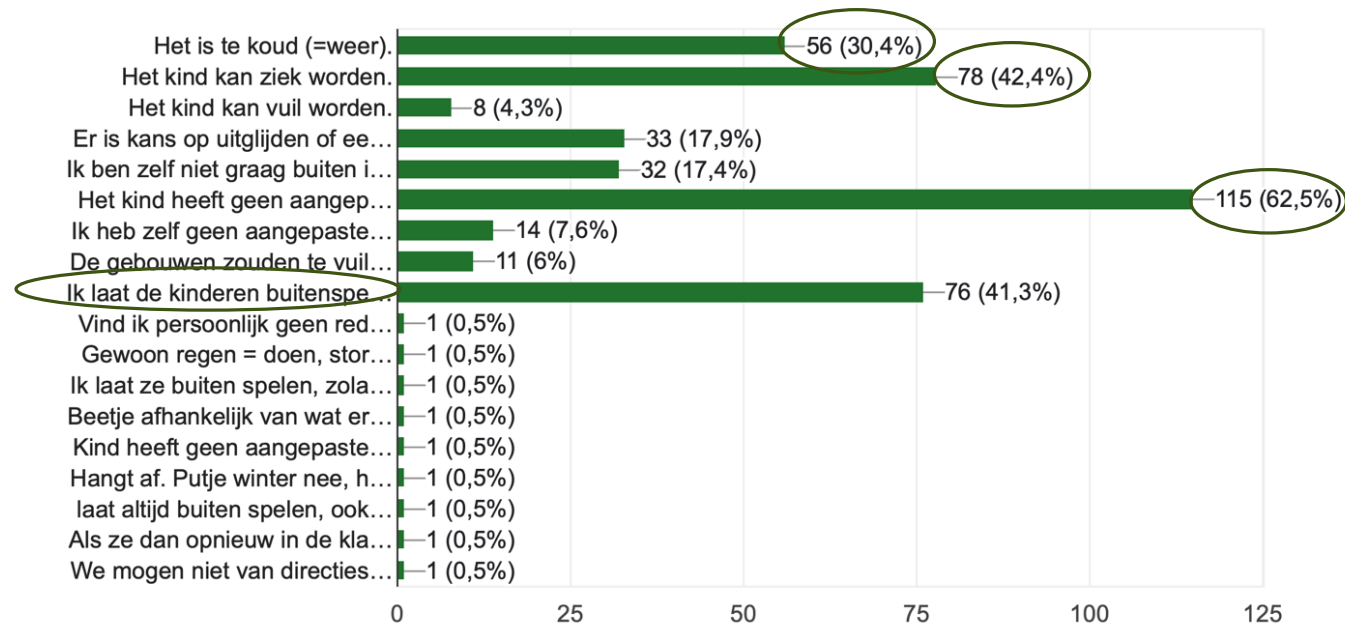
5. ONDERZOEKSRESULTATEN

5.4 DREMPELS PROFESSIONALS

Drempels buitenspelen in de regen

Wat zijn de redenen waarom u kinderen NIET buiten in de regen zou laten spelen? (Meerdere antwoorden mogelijk)

184 antwoorden

5. ONDERZOEKSRÉSULTATEN

5.5 INVLOED NEGATIEVE ERVARING

Diepte-interviews

- Boze ouders
- Niet-ernstig-letsel
- Ambulance interventie

Stelling: 'Kinderen moeten spelen op plaatsen waar er weinig risico is op verwonding'	Professionals die nog niets meegemaakt hebben (104)	Professionals die reeds een negatieve ervaring hebben gehad (81)
Akkoord	13 (12,5%)	9 (11,11%)
Eerder akkoord	29 (27,88%)	17 (20,98%)
Neutraal	28 (26,92%)	29 (35,80%)
Eerder niet akkoord	23 (22,12%)	21 (25,92%)
Niet akkoord	11 (10,58%)	5 (6,17%)

5. ONDERZOEKSRESULTATEN

5.6 INVLOED EIGEN ERVARING UIT DE KINDERTIJD

Diepte-interviews:

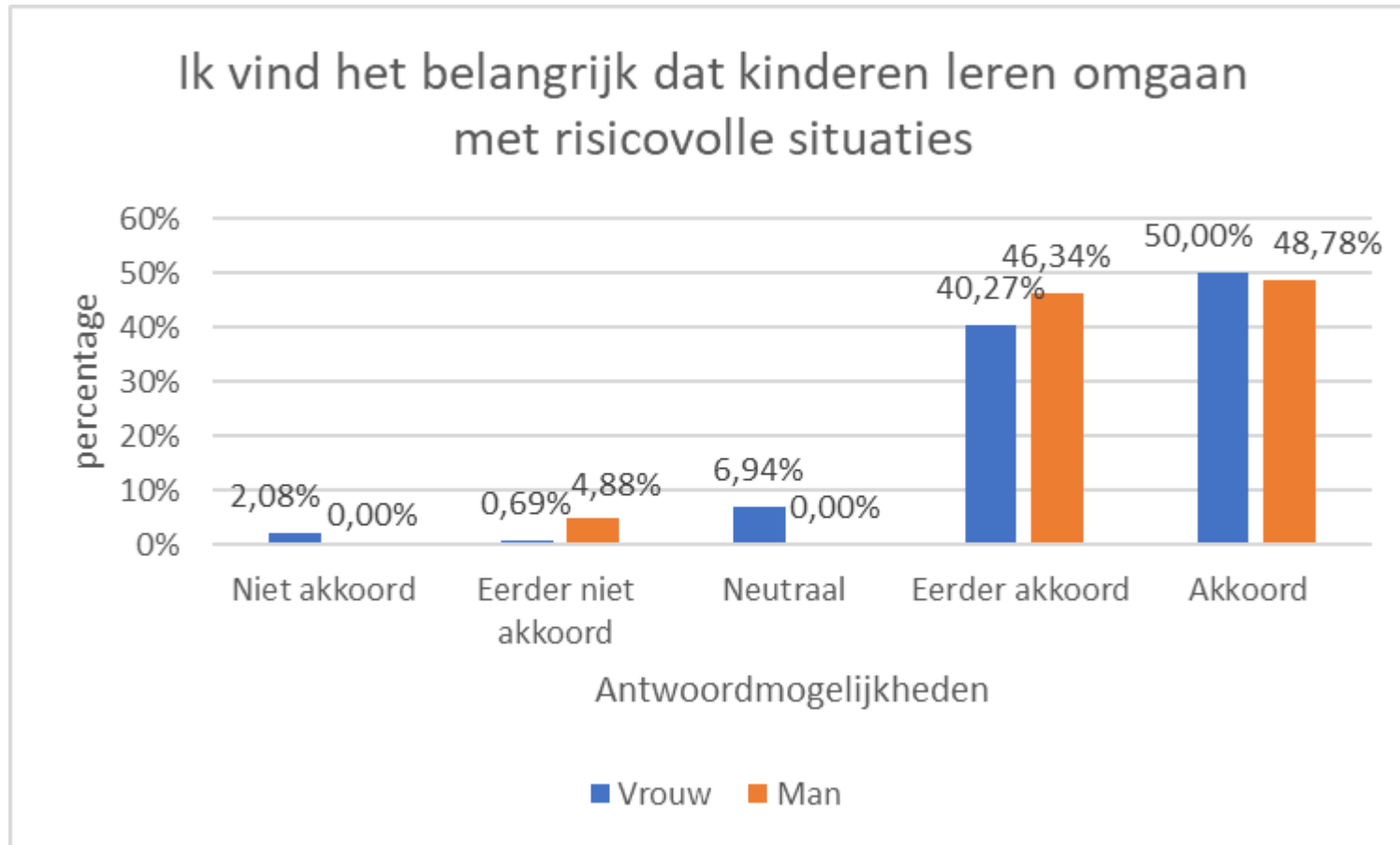
‘hebt u als kind
avontuurlijk gespeeld?’

- Hoogte
- Snelheid
- Vuil worden
- Klimmen in bomen

Ik vind dat er meer moet worden ingezet op avontuurlijk spelen.	Veel avontuurlijk gespeeld (149)	Een beetje avontuurlijk gespeeld (8)	Niet avontuurlijk gespeeld (29)
Akkoord	59 (39,60%)	6 (75%)	12 (42,86%)
Eerder akkoord	74 (49,66%)	1 (12,5%)	8 (28,57%)
Neutraal	13 (8,72%)	1 (12,5%)	7 (25%)
Eerder niet akkoord	1 (0,67%)	0 (0,00%)	1 (3,57%)
Niet akkoord	2 (1,34%)	0 (0,00%)	1 (3,57%)

5. ONDERZOEKSRISULTATEN

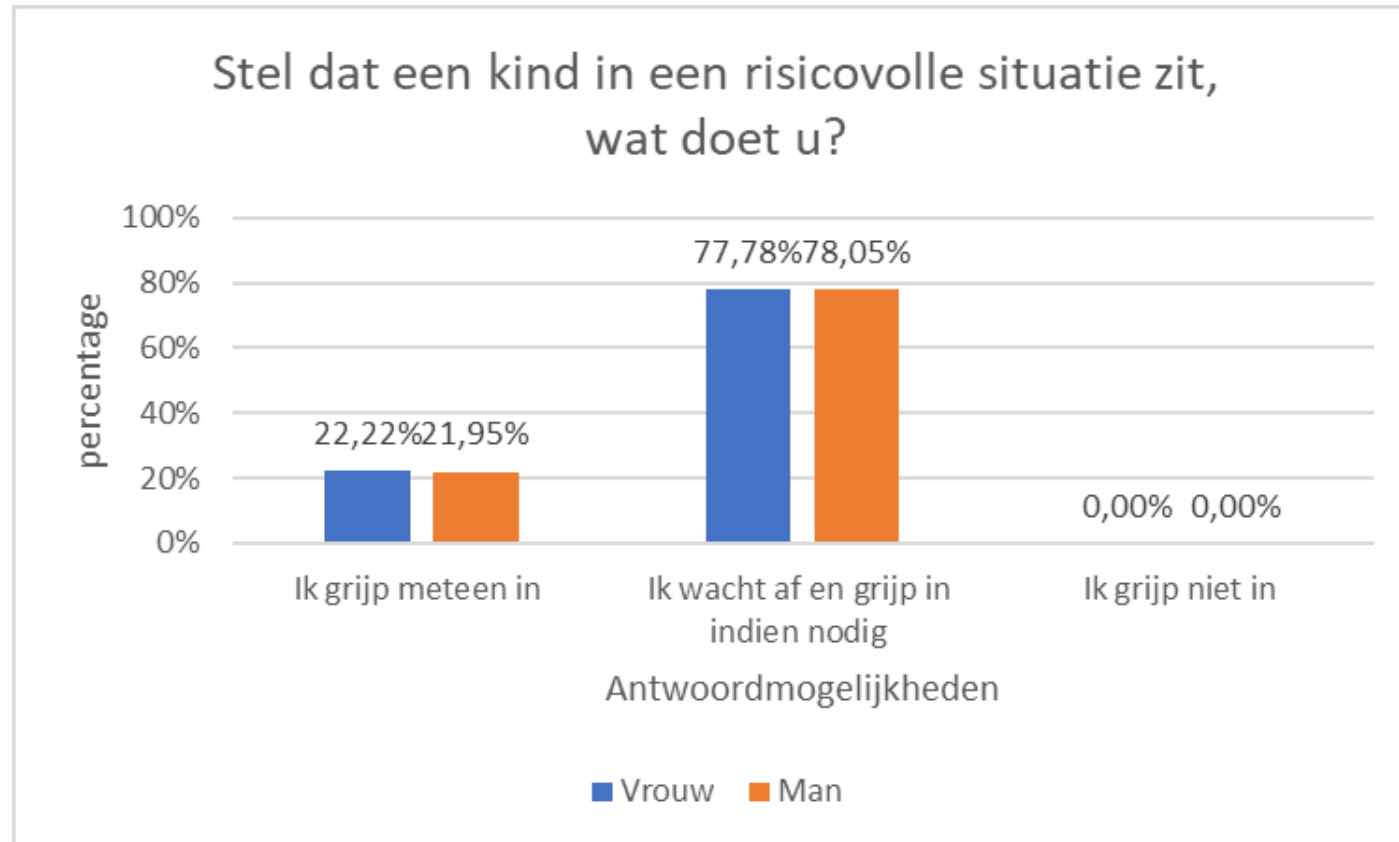
5.7 PERCEPTIE OP RISICOCOMPETENTIE

Vergelijking reeds
verricht onderzoek
ESI

5. ONDERZOEKSRÉSULTATEN

5.8 REACTIE PROFESSIONALS OP RISICOVOLLE SITUATIE

5. ONDERZOEKSRESULTATEN

5.9 KIJK OP VOORDELEN

Drie redenen om avontuurlijk spelen toe te laten

- Ontwikkelen risicocompetentie
- Bevordert motorische vaardigheden en ruimtelijk inzicht
- Stimuleren van zelfstandigheid

5. ONDERZOEKSRESULTATEN

5.10 HEFBOMEN

‘Wat heeft u nodig om meer te kunnen inzetten op AS en/of er meer kennis over te verkrijgen?’

Groene omgeving en genoeg ruimte

Theoretische achtergrond

Tijd

AANBEVELINGEN

6. AANBEVELINGEN

Optimaliseren enquête

Uitbreiding enquête

Workshop als eindproduct

Doelgroep

Trendonderzoek

EINDPRODUCT

7. EINDPRODUCT

7.1 PODCAST

- Drempels weerleggen
- 3 afleveringen
 - Algemene info
 - Leerkrachten
 - Animatoren

Avontuurlijk Spelen: leren vallen, opstaan en weer doorgaan!

Expertisecentrum Sociale Innovatie (VIVES)

Volgen

Avontuurlijk spelen: Wat is het? Wat is de impact ervan? Hoe kan jij erop inzetten? Dit en nog zo veel meer kom je te weten in deze reeks.

“Pas op! Niet te hoog!” Een kind klimt omgekeerd de glijbaan op. “Wat zullen de ouders niet zeggen als ze hun kind vuil meekrijgen?!” We worden vaak afgeremd om kinderen avontuurlijk te laten spelen.

Deze podcast is een project van het Expertisecentrum Sociale Innovatie van Hogeschool VIVES Kortrijk, in samenwerking met Medialab Quindo.

minder weergeven

7. EINDPRODUCT

7.1 PODCAST

Aflevering 1: Avontuurlijk Spelen Voor Dummies

- Wat is het?
- Verschil gevaar en avontuurlijk
- Verschillende categoriën
- Voordelen
- Ervaring studenten
- Aansprakelijkheid
- Concrete tools

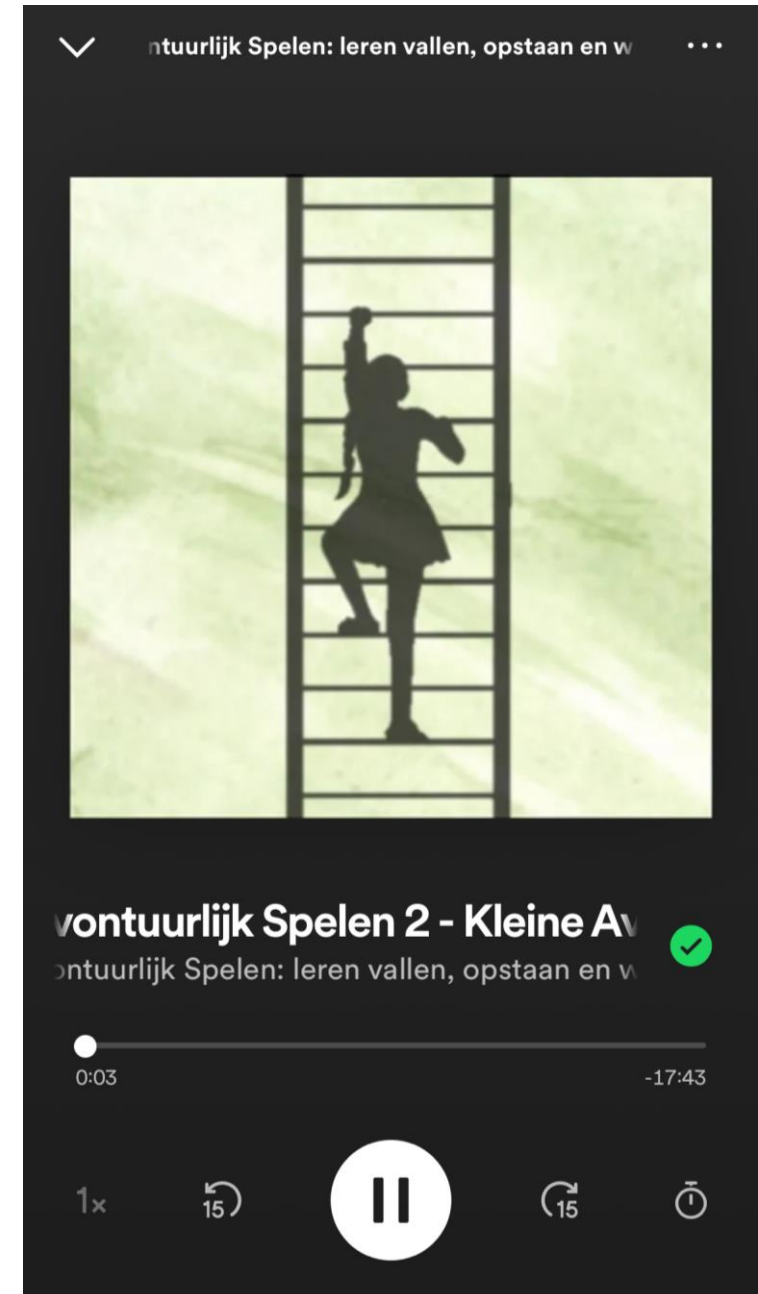

7. EINDPRODUCT

7.1 PODCAST

Aflevering 2: Kleine Avonturiers Op De Speelplaats

- Vox pop drempels + antwoorden
- Vormgeving AS schoolcontext
- Volgens ontwikkelingsdomeinen
- AS voor kinderen met beperking
- Verschil aanvaardbaar en onaanvaardbaar risico
- Concrete tools

7. EINDPRODUCT

7.1 PODCAST

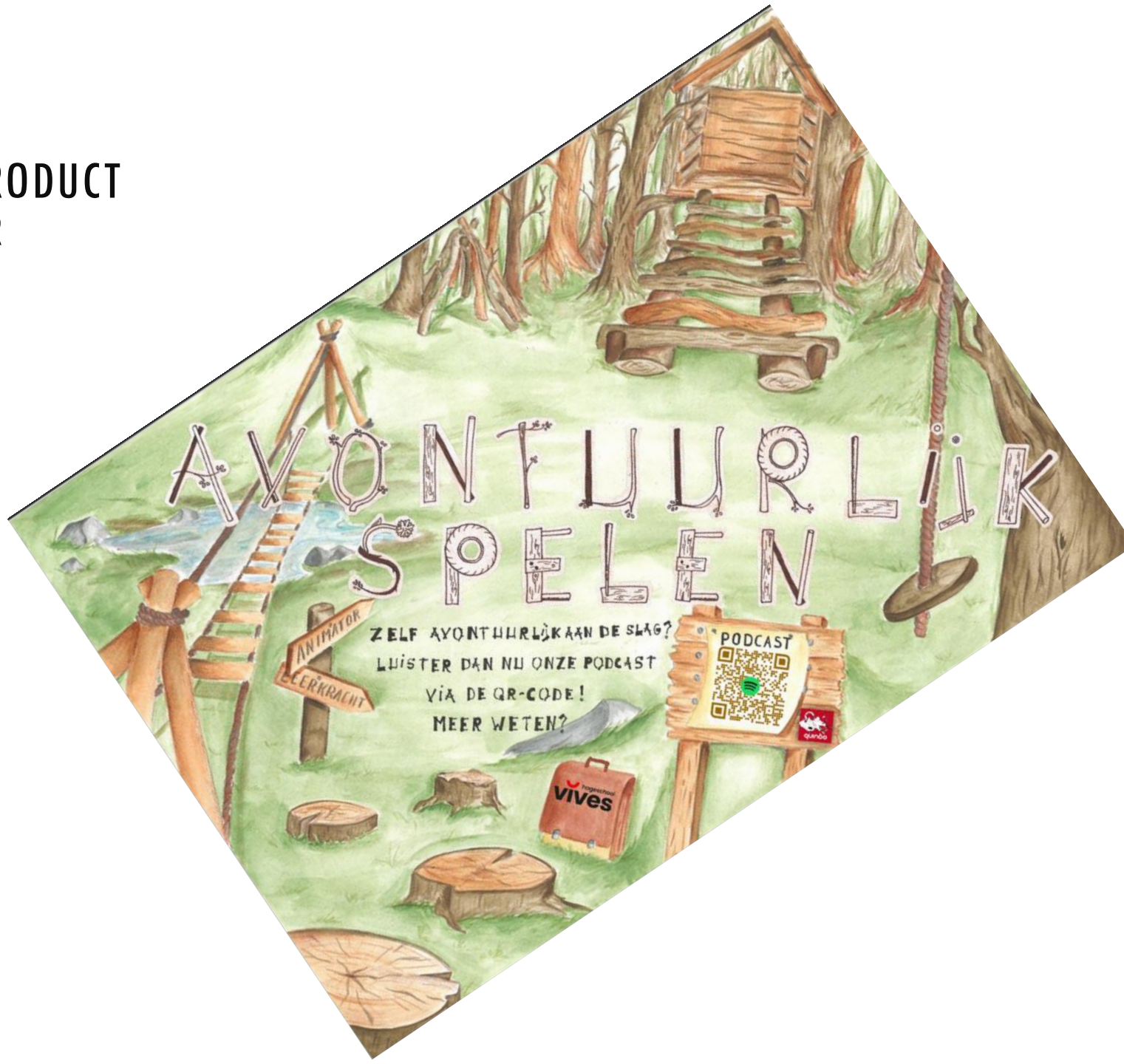
Aflevering 3: Hoe Vuiler De Kleren, Hoe Gelukkiger Het Kind

- Wat
- Vormgeving in Jeugdwerk
- Belang
- Invloed angst
- Vox pop drempels + antwoord
- Invloed ouders
- Tips communicatie naar ouders
- Vox pop hoe ze er al op inzetten
- Concrete tools

7. EINDPRODUCT

7.2 POSTER

BEDANKING

Vergeet niet:

‘Weer of geen weer, altijd buitenspeelweer!’

Luister zeker naar onze podcastreeks 😊

BRONNENLIJST

Expertisecentrum Sociale Innovatie VIVES. (2023). 'Avontuurlijk spelen' bij kinderen. Is dat allemaal wel verantwoord!?. Hogeschool VIVES. Geraadpleegd op 3 mei 2023, via <https://www.vives.be/nl/onderzoek/sociale-innovatie/avontuurlijk-spelen-bij-kinderen-dat-allemaal-wel-verantwoord>

Tovey, H. (19 mei 2011). *Laat ze buitenspelen. Pleidooi voor gezonde risico's*. Antwerpen: Garant.

Goe Gespeeld (2020-b). *Avontuurlijk spelen in de kinderopvang. Wat is avontuurlijk spelen*.

Geraadpleegd op 5 mei 2023, via

<https://www.goegespeeld.be/kinderopvang#:~:text=kind%20zelf%20ligt.-,Er%20is%20een%20belangrijk%20verschil%20tussen%20risico's%20en%20gevaar.,de%20trap%20van%20een%20glijbaan>

Tijd voor avontuur: betekent risico's. (2022, februari). Scouting. Geraadpleegd op 22 mei 2023, van <https://www.scouting.nl/assets/uploads/doorzoekbareBestanden/Avontuurlijk-spel.pdf>

Timperman, T. (2020). *Ontwikkelingspsychologie [Cursus]*. VIVES, Kortrijk, Sociaal-agogisch werk

Goe Gespeeld (z.d.). *Risicovol spelen*. Geraadpleegd op 17 mei 2023, via

<https://www.goegespeeld.be/inhoud/risicovolspelen>

Cornelissen, M. & Cottenink, M. (1 december 2022). Risicovol spelen: van zo veilig als mogelijk naar zo veilig als nodig: Maatschappelijke ontwikkelingen, perspectieven en handvatten voor de praktijk. *Pedagogiek*, 42 (2), 183-207. <https://doi.org/10.5117/PED2022.2.003.COTT>

Overduin, C. (2016). 'Risicovol spel maakt kinderen zelfredzaam'. *kinderopvang* 26, 8–12. <https://doi.org/10.1007/s41189-016-0207-y>

Van den Berg, A.E., Koenis, R. & Berg, M. (2007). *Spelen in het groen: effecten van een bezoek aan een natuurspeeltuin op het speelgedrag, de lichamelijke activiteit, de concentratie en de stemming van kinderen* (Nr. 361866). Wageningen: Alterra. Geraadpleegd op 25 mei 2023, via <https://library.wur.nl/WebQuery/wurpubs/fulltext/25979>

Sabbe, A. (2020). *EDITED FINAL Kind en Spel ALL DATA Surveymonkey* [intern document].

Louv, R. (2005). *Het laatste kind in het bos: hoe we onze kinderen weer in contact brengen met de natuur* (tweede druk). Utrecht: Jan van Arkel

Sandseter, E., Kleppe, R. & Kennair, L. (2023). Risky play in children's emotion regulation, social functioning, and physical health: an evolutionary approach. *International journal of play* (12), 127-139. DOI: <https://doi.org/10.1080/21594937.2022.2152531>

Brussoni M, Gibbons R, Gray C, Ishikawa T, Sandseter EB, Bienenstock A, Chabot G, Fuselli P, Herrington S, Janssen I, Pickett W, Power M, Stanger N, Sampson M & Tremblay MS. (8 juni 2015). What is the Relationship between Risky Outdoor Play and Health in Children? A Systematic Review. *Int J Environ Res Public Health*, 12(6):6423-54. doi: 10.3390/ijerph120606423. PMID: 26062038; PMCID: PMC4483710.

Bregman, R. (2019). *De meeste mensen deugen* (4de druk). De Correspondent.

De Beer, N. (2019). Creativiteit is meer dan knutselen. *Kinderopvang* 29, 36–37. <https://doi.org/10.1007/s41189-019-0043-y>

De Omgevingspsycholoog. (18 september 2018). *Hoe kan de openbare ruimte spelen van kinderen bevorderen?*. Geraadpleegd op 23 mei 2023, via <https://www.omgevingspsycholoog.nl/spelen/>

HJK. (januari 2014). *Risicovol spelen op het speelplein?: Over drempels en grenzen*. Geraadpleegd op 23 mei 2023, via <https://www.woestewesten.nl/docs/Artikel%20-%20HJK%20januari%202014%20Risicovol%20spelen%20op%20het%20schoolplein%20Martin%20van%20Rooijen.pdf>

Keles, S., & Yurt, Ö. (2020). *We enjoyed our childhood to the fullest: Early childhood teachers' risky play memories and risky play managements*. Journal of Education for Life. Geraadpleegd op 23 mei 2023, via <http://journals.iku.edu.tr/yed/index.php/yed/article/view/197/155>

De Ambrassade. (z.d.). *Jeugdbeleid*. Geraadpleegd op 24 mei 2023, via <https://ambrassade.be/nl/jeugdbeleid>

Expertisecentrum Sociale Innovatie. (1 september 2019). *'Avontuurlijk spelen' bij kinderen. Is dat allemaal wel verantwoord?!*. Hogeschool VIVES. Geraadpleegd op 10 mei 2023, via <https://www.vives.be/nl/onderzoek/sociale-innovatie/avontuurlijk-spelen-bij-kinderen-dat-allemaal-wel-verantwoord>

Denuwelaere, M. (2022). *Groen & risicovolspel* [PowerPointpresentatie]. Geraadpleegd op 23 mei 2023.

De Omgevingspsycholoog. (18 september 2018). *Hoe kan de openbare ruimte spelen van kinderen bevorderen?*. Geraadpleegd op 23 mei 2023, via <https://www.omgevingspsycholoog.nl/spelen/>

GOODPLANET. (2017). *Een toekomstvisie op schoolspeelplaatsen*. Geraadpleegd op 15 mei 2023, via https://www.goodplanet.be/pimp-je-speelplaats/docs/2017/Toekomstvisie-2017_web.pdf

GOODPLANET. (2017). *Pimp je speelplaats: uitdagende speelplaatsen en risico's*. Geraadpleegd op 24 mei 2023, via https://www.goodplanet.be/pimp-je-speelplaats/docs/2017/12_PJS-uitdagende-speelplaatsen-en-risicos.pdf

AUTEURSRECHTEN

'Dit product kwam tot stand in het kader van de bachelorproef van Febe Delobelle, Fleur Monseré, Jette de Jonge, Klara Verstavel, Rune Vincke en Tessa Lepla in functie van het behalen van het diploma bachelor Orthopedagogie en Sociaal Werk aan de Hogeschool VIVES. Wil je graag gebruik maken van dit product, doe dit dan met respect voor de auteursrechten: vermeld steeds onze naam, neem contact op voor toelating om dit product ruimer te gebruiken: tessalepla@live.be'